

Kázání: 241. O řádu zazdívače trhlin

Kázání

O řádu zazdívače trhlin

Obrázek vytvořila umělá inteligence AI

1. čtení: Izajáš 58, 1 - 11

1 „Volej z plna hrdla, bez zábran! Rozezvuč svůj hlas jako polnici! Mému lidu ohlas jeho nevěrnost, domu Jákobovu jeho hříchy.

2 Den co den se mne dotazují, chtějí poznat moje cesty jako pronárod, jenž koná spravedlnost a řád svého Boha neopouští; na spravedlivé řády se mě doptávají, chtěli by mít Boha blízko.

3 ‚Proč se postíme, a nevšímáš si toho ? Pokořujeme se, a nebereš to na vědomí.‘ Právě v den, kdy se postíváte, hovíte svým zálibám a honíte všechny své dělníky.

4 Postíte se jenom pro spory a hádky, abyste mohli svévolně udeřit pěstí. Nepostíte se tak , aby bylo slyšet váš hlas na výšině.

5 Což to je půst, který si přeji? Den, kdy se člověk pokořuje, kdy hlavu sklání jako rákos, žínici obléká a popelem si podestýlá? Dá se toto nazvat postem, dnem, v němž má Hospodin zalíbení?

6 Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít?

7 Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidíš-li nahého, obléknout ho, nebýt netečný k vlastní krvi?

8 Tehdy vyrazí jak jitřenka tvé světlo a rychle se zhojí tvá rána . Před tebou půjde tvá spravedlnost, za tebou se bude ubírat Hospodinova sláva.

9 Tehdy zavoláš a Hospodin odpoví, vykřikneš o pomoc a on se ozve: ‚Tu jsem!‘ Odstraníš-li ze svého středu jho, hrozící prst a ničemná slova,

10 budeš-li štědrý k hladovému a nasytíš-li ztrápeného, vzejde ti v temnotě světlo a tvůj soumrak bude jak poledne.“

11 Hospodin tě povede neustále, bude tě sytit i v krajinách vyprahlých, zdatnost dodá tvým kostem; budeš jako zahrada zavlažovaná, jako vodní zřídlo, jemuž se vody neztrácejí.

12 Co bylo od věků v troskách, vybudují ti, kdo z tebe vzejdou, opět postavíš, co založila minulá pokolení. Nazvou tě tím, jenž zazdívá trhliny a obnovuje stezky k sídlům.

2. čtení: 1. Petr 2, 16

16 Jste svobodni, ale ne jako ti, jimž svoboda slouží za plášť nepravosti, nýbrž jako služebníci Boží.

Sestry a bratři, ne, nebyl jsem tam. Když esenbáci před 35 lety mlátili studenty na Národní, tak jsem tam nebyl. V zimě stejného roku jsem se v rámci Palachova týdne spolu s dalšími studenty teologie účastnil protestů na Václavském náměstí, to ano. Měli jsme to z kolejí kousek. Dokonce jsem při útěku před esenbáky málem dostal pendrekem přes záda. Bylo to o fous. Ale na podzim jsem na Národní nebyl.

V létě, pár měsíců předtím, mě totiž komunisti blahosklonně dovolili odjet na dva semestry do baptistického semináře ve Švýcarsku. Celou sametovou revoluci jsem tak strávil s uchem na rádiu. Že režim za pár dní padne, nikdo nečekal. Sesypal se jako dům z karet. Nechce se věřit, že žijeme svobodně a v demokratickém státě už 35 let!

17. listopad je svátkem, kdy se nejen vzpomíná na studenty, kteří se postavili totalitní moci, ale kdy

se také raduje a slaví. A je to tak dobře. To v Judsku se před dvěma a půl tisíci lety moc neslavilo, jenom vzpomínalo. Prorok Izajáš to popisuje v dnešním prvním čtení. Zajatci se sice po desítkách let v cizině před čtvrt stoletím z Babylóna vrátili a národ se tak mohl znovu nadechnout, nebylo to ale úplně tak, jak si všichni předtím představovali.

Nic nového pod sluncem. Euforii, když se lámou dějiny, zanedlouho obvykle střídá blbá nálada. Nebylo tomu jinak u nás ani tenkrát v Judsku. Při významných společenských zvratech se totiž vesla chápou nejen ti schopní ale také ti všeho schopní. Většina, která si musí utahovat opasky, se chtě nechtě srovnává s menšinou bezskrupulózních zbohatlíků, kteří nedbají na pravidla, ale věří jen na peníze a moc.

Naše devadesátá léta, pověstné divoké devadesátky, v některých ukotvila představu, že všichni tam nahoře kradou, a o lidi, zejména ty na venkově, jim vůbec nejde. Byla potom už jen otázka času, až tuhle náladu uchopí a ve svůj prospěch využije někdo šikovný, kdo má dostatek prostředků na cílený marketing.

Tak se stalo, že tu máme blbou náladu až do dneška. Venkov proti takzvané pražské elitě, motoristé proti greendelistům, důchodci proti ekonomům, chcimírové proti válečným štváčům... Rozdělená společnost - navzdory tomu, že patříme k nejlahobytnějším státům světa. Kdo by řekl, že bude něco takového možné? Přitom podle nedávného průzkumu jsou se svým životem spokojeny téměř tři čtvrtiny Čechů. Někde něco nehraje.

Možná jsme se spolu ještě nenaučili komunikovat. Nejspíš budou na vině sociální sítě, které mají algoritmus nastavený tak, aby uživatelé co nejčastěji klikali - a to lze zajistit jen a pouze pokud se do sítě vpustí kalné vody negativních emocí. Nejspíš za to mohou také všelijaké nesplnitelné sliby politiků a svalování viny na druhé. Holt doba populistická je doba populistická.

Ať tak či onak, Havlovo heslo „pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí“ už dneska netáhne. Bez lží a nenávisti jakoby to v životě a politice snad ani nešlo. Ale nebudeme si stýskat a žehrat na dnešní dobu, protože právě z takové nálady všechny slibotechny a všehoschopní lidé žijí.

Navíc takové fňukání nemívá daleko k pocitu, že se s tím nedá nic dělat, a v posledu vede k lhostejnosti. Jenže „lhostejnost k druhým a lhostejnost k osudu celku je přesně tím, co otevírá dveře zlu,“ pravil onehdy Václav Havel a jindy poznamenal, že „svoboda je zodpovědnost; proto se jí většina lidí bojí“.

Ale zpátky k dnešnímu textu. Judejci se vrátili z babylónského zajetí, měli konečně svobodu, navzdory tomu měli ale i po letech pořád tak nějak blbou náladu. Rozmohl se tam tenkrát takový nešvar: bujela lhostejnost k druhým a současně mizela zodpovědnost. Hodně špatná kombinace pro každou společnost v každé době.

Úzká vrstva judejských zbohatlíků využívala situace a vydělávala na bezradnosti a chudobě druhých. Dlužníci, kteří neměli své dluhy a lichvářské úroky z čeho splácet, upadali do exekucí a stávali se z nich bezprávní a nesvobodní otroci. Daně byly nastaveny nespravedlivě a dodržování zákonů nikdo nevymáhal. Situace ne nepodobná našim devadesátkám a v leccems možná i dnešku. Situace, o níž Havel kdysi prohlásil: **„Přírozenou nevýhodou demokracie je, že těm, kdo to s ní myslí poctivě, nesmírně svazuje ruce, zatímco těm, kteří ji neberou vážně, umožňuje téměř vše.“**

Právě tehdy se na scéně objevuje prorok Izajáš. Dal si tu práci, provedl zevrubnou analýzu tehdejší společnosti, a stručně popsal, v čem je problém. V lidech, jak jinak. Pokud se nezmění lidé, nezmění se ani společnost a blbá nálada potrvá navždy. Řekl to sice jinými slovy než Havel, ale v zásadě šlo o stejnou věc: lhostejnost k druhým a žádná zodpovědnost.

Mocní, vlivní a bohatí na ty chudé prostě kašlali. Přitom se ale tvářili, jak to tak dělají všichni oligarchové a populisté, jako že jim fakt nejde o nic jiného, než o vlast a o národ. Tenkrát se tohle národovectví dávalo najevo čtyřikrát ročně při významných dnech, kdy se připomínaly pohnuté události předcházející zániku Judského státu.

Jednalo se o den, kdy byl dobytý Jeruzalém; den, kdy byl zbořený chrám; den, kdy byl zavražděn poslední místodržící Gedaljáš; a den, kdy babylónský nepřítel poprvé udeřil na Jeruzalém. V těchto památných dnech se potom každý z jeruzalémského establišmentu snažil tvářit zkroušeně, držel půst a oblékal se do žíní. To aby bylo vidět, jak jsou pokorní před Hospodinem a neskonale zbožní, jak dělají všechno pro to, aby bylo líp, aby Bůh národu požehnal a přivedl jej k prosperitě.

Jenže právě tuhle účelovou přetvářku prorok Izajáš nemohl vystát. Ve své pronikavé analýze označuje národoveckou zbožnost tehdejších mocných, vlivných a bohatých za falešnou marketingovou strategii, která se Hospodinu hnusí. Bůh nestojí o zkroušené tváře a popel na hlavě, ani o národovecké mimikry, nýbrž o citlivé a vnímavé srdce vůči druhým.

Správný půst, který se Hospodinu líbí, není o tom, že se zřekneme jídla a nasadíme si zkroušené psi oči. Správný půst vypadá tak, že se zřekneme své lhostejnosti a podíváme se na svět kolem sebe zodpovědně.

Izajáš to vidí jasně: je třeba dát svobodu zotročeným, dát najíst hladovým, přijmout do domu utištěné, obléknout nahého; je třeba nebýt netečný. Navíc by bylo vhodné, doplňuje prorok, přestat na sebe vzájemně hrozit prstem a odstranit ničemná slova – jakoby tušil, čeho budou sociální sítě v 21. století plné až k prasknutí.

„A až to bude nejbližší, tak najednou se to začne obracet k lepšímu,“ říkával náš prezident, a Izajáš svou řeč uzavírá poeticky: Když se dáš na tenhle půst, který se Bohu líbí, „nazvou tě tím, kdo zazdívá trhliny a obnovuje stezky k sídlům“.

No není to krásný titul? Mám docela nutkání někde navrhnout, aby se každoročně při příležitosti 17. listopadu lidem, co se zasloužili o překonání lhostejnosti a co byli zodpovědní vůči méně úspěšným bližním, uděloval čestný řád zazdíváč trhlín a obnovitel stezek mezi lidmi.

Já vím, nejspíš by něco takového neprošlo, nejspíš by to někdo zazdil. Ale nevádí, svobodně a zodpovědně můžeme žít i bez vidiny nějaké medajle. A kdo věří, toho může těšit pomyslení, že z toho budou mít radost nahoře v nebi.

Co říci dnes, v památný den 17. listopadu, na závěr? Nechám to na mém jmenovci, který to všechno ve svém prvním listu shrnul nejlépe: „Jste svobodní lidé, neznamena to však, že máte svobodu k činění zla. Pro vás je vždy směrodatná Boží vůle.“

Díky, Bože, že můžem!

PeČ

SPCH 17. 11. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)